

Feleknas UCA
Diyarbakır Milletvekili
Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Feleknas Uca
Feleknas UCA

Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'ın merkez Sur ilçesinde 2 Aralık 2015 tarihi itibarıyla uygulanan 'sokağa çıkma yasağı' süresince yaşanan çatışmalar nedeniyle mahsur kalan birçok yurttaş yasaklı mahallelerden çıktıktan sonra tutuklanmıştır. Tutuklu 40 yurttaş hakkında açılan davanın 29 Aralık 2016 tarihli Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmanın 1. celsesinde Mahkeme salonunda savunmasını yapan sanıklardan biri atılı suçlara ilişkin beyanda bulunurken Mahkeme Başkanı tarafından 'hikâye anlatmayı bırak' denilmek suretiyle söz hakkının elinden alındığı iddia edilmiştir. Sanık avukatlarının *Reddi Hâkim Talebi* dilekçesinde yer alan bilgilere göre, sanık savunmasına devam etmek isterken Mahkeme Başkanı tarafında salonda hazır bulunan güvenlik güçlerine sanığın dışarı çıkarılması talimatı verdiği bunun sonucunda sanığın üzerine yürüyen güvenlik güçlerinin orantısız güç kullanarak sanığı dışarı çıkartmak istediği iddia edilmiştir. Bu esnada sanığın yanında bulunan diğer kadın sanıkların da bu duruma tepki göstermek istediği fakat henüz herhangi bir tepkiyi dile getirmeden söz konusu sanık ile bu kadın sanıklara güvenlik güçlerinin coplarla saldırdığı ve akabinde sanıkların yaka paça sürüklenerek ve dövülerek duruşma salonunun dışına çıkarıldığı iddia edilmiştir. Benzer şekilde, diğer tutuklu sanıkların üzerine onlarca güvenlik görevlisinin saldırma ve sanıkların boğazlarına sarılma suretiyle yere yatırma gibi ciddi bir müdahalenin söz konusu olduğu iddia edilmiştir. Aynı dilekçede, uzunca yerde tutulan iki sanığın ise kafasına ayaklarıyla basan güvenlik güçlerinin hareketlerinin işkence düzeyine vardığı iddia edilmiştir.

Benzer şekilde, basında yer alan söz konusu olaya ilişkin bilgilere göre, güvenlik güçlerinin sanıklara yönelik şiddeti devam ederken Mahkeme Başkanı ve mahkeme üyeleri güvenlik güçlerine herhangi bir şekilde müdahalede bulunmamış; güvenlik güçlerinin fiillerini engelleme yönünde bir çaba sarf etmemişlerdir. Mahkeme başkanının özellikle savunma hakkını kısıtlaması ile başlayan saldırı

hâkimler, avukatlar ve sanıkların ailelerinin gözü önünde meydana gelmiştir. Sanıklar duruşma salonundan çıkarıldıktan sonra avukatların, orantısız güç kullanarak işkence yapan güvenlik güçlerinin isim ve sicillerinin tespit edilmesi, kamera görüntülerinin dosya arasına alınması talebi zapta geçirmemiştir. 29.12.2016 tarihli duruşma oturumunda sanıklara yönelik saldırının ardından avukatların mahkeme başkanına müvekkillerinin durumunu merak ettiğini ve ailelerin bu yönlü endişelerini dile getirdiğini mahkeme başkanı ise cevaben güvenlik güçlerine dönerek 'bi bakın hele diriler mi' diyerek cevap verdiği iddia edilmiştir.

Son olarak, 30.12.2016 tarihinde duruşma için avukatlar salona girdiğinde sanıkların büyük çoğunluğunun salonda hazır olmadığı, sanıkların adliye nezarethanesinde tutuldukları ve duruşma salonuna alınmadıkları öğrendiklerini belirtmişlerdir. Yine basına yansıyan bilgilere göre, tutuklular götürüldükleri adliye nezarethanesinde jandarmanın ağır işkencesine maruz kaldıklarını, yüzlerinin ve vücutlarının çeşitli yerlerine tekme ve yumruklarla işkence yapıldığını iddia etmişlerdir. Vücutlarının birçok yerinde morluklar meydana geldiği iddia edilen tutuklulardan birinin beyin kanaması şüphesiyle hastaneye kaldırıldığı iddia edilmiştir. Öte taraftan, güvenlik güçlerinin nezarethanede tutulan bir kadın sanığı cinsel şiddet ile tehdit ettiği iddia edilmiştir. Ayrıca güvenlik güçlerinin küfür ve hakaretlerine maruz kaldığı iddia edilen tutukluların hastaneden darp edildiklerine dair rapor aldıkları iddia edilmiştir.

Bu bilgiler doğrultusunda:

1. 29 Aralık 2016 tarihli Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmanın 1. celsesinde Mahkeme salonunda tutuklu sanıkların şiddete maruz kaldığı iddiaları bilginiz dâhilinde midir?
2. 29 Aralık 2016 tarihli Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmada tutuklu sanığın söz hakkının elinden alındığı ve sanığın üzerine yürüyen güvenlik güçlerinin orantısız güç kullanarak sanığı dışarı attığı iddiaları doğru mudur?
3. Söz konusu tutuklunun dışarı atılmasına karşı çıkan diğer tutuklulara güvenlik güçlerinin coplarla saldırdığı ve akabinde sanıkları yaka paça sürükleyerek ve döverek duruşma salonunun dışına çıkarmak suretiyle darp edildikleri iddiaları doğru mudur?
4. Benzer şekilde tutukluların götürüldüğü nezarethanede de devletin kolluk güçleri tarafından işkenceye maruz kaldığı iddiaları doğru mudur?
5. Güvenlik güçlerinin sanıklara yönelik şiddeti devam ederken Mahkeme Başkanı ve mahkeme üyelerinin güvenlik güçlerine herhangi bir şekilde müdahalede bulunmadığı ve güvenlik güçlerinin fiillerini engelleme yönünde bir çaba sarf etmediği iddiaları doğru mudur?
6. Sanıklara yönelik saldırının ardından avukatların mahkeme başkanına müvekkillerinin durumunu merak ettiğini ve ailelerin bu yönlü endişelerini dile getirdiğini mahkeme başkanı ise cevaben güvenlik güçlerine dönerek 'bi bakın hele diriler mi' diyerek cevap verdiği iddiaları doğru mudur?
7. Güvenlik güçlerinin nezarethanede tutulan bir kadın sanığı cinsel şiddet ile tehdit ettiği iddia doğru mudur?
8. İşkenceye maruz kaldıkları iddia edilen tutukluların hastaneden darp edildiklerine dair rapor aldıkları iddiaları doğru mudur?
9. Söz konusu iddialar doğru ise 29 Aralık 2016 tarihli Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde kaç tutuklu polis ve/veya jandarmanın işkencesine maruz kalmıştır? Bu tutuklular kimlerdir?

10. Tutuklulara işkence yaptığı ve küfür ve hakarete bulunduğu iddia edilen polis ve/veya jandarmalar kimlerdir? Bu kişiler hakkında herhangi bakanlığınızca herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?
11. Özellikle son bir yıldır cezaevlerinde artan kötü muamele ve işkence iddialarına dair 'işkenceye sıfır tolerans' diyen bir hükümetin Adalet Bakanı olarak yürüttüğünüz herhangi bir soruşturma mevcut mudur?